

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, Enheten för
inkomstskatt och sociala avgifter
Via e-post
Fi,registrator@regeringskansliet.se

Stockholm
2018-03-05

Ert dnr
Fi2017/04529/S1

Vårt dnr
2017/230

Beträffande remiss av Skatteverkets promemoria Exitbeskattning för fysiska personer

Näringslivets Regelnämnd NNR har givits möjlighet att lämna synpunkter i det aktuella ärendet och vi önskar att framföra följande synpunkter. Vi kan notera att ett flertal politiska partier som tillsammans har en majoritet i riksdagen efter att regeringen remitterat remissen uttalat att det omtvistade förslaget saknar stöd i riksdagen. Med hänsyn till dessa nya omständigheter är det högst lämpligt att Finansdepartementet meddelar remissinstanserna om förslaget allt jämt är föremål för politiska prioritering och om det finns skäl att besvara remissen.

Utgångspunkter och bakgrund

I Skatteverkets promemoria presenterar myndigheten ett förslag till åtgärder riktat mot fysiska personer som lämnar Sverige och förslaget avser att reglera var deras beskattning ska ske av realiserade tillgångar som kan hänföras till deras vistelse i Sverige. Den s.k. tioårsregeln enligt inkomstskattelagen föreslås ersättas med ett system med utflyttningsbeskattning. För detta föreslås en mängd detaljändringar avseende tidsraster, omfång etc. Därtill presenteras i den andra delen av promemorian förslag gällande berör benefika förvärv. Avsikten är att de presenterade förslaget skall börja att tillämpas fr.o.m. 1 januari 2020.

NNR tror att frågan om beskattning av individer som rör sig mellan olika länder och var de ska beskattas måste betraktas i ett vidare perspektiv. Sverige har ett komplext system vad gäller kapitalbeskattning och med ett flertal olika skattesatser för olika tillgångar. Därtill har Sverige i förhållande till vår omvärld generellt sett en högre kapitalbeskattning. Med den öppenhet och snabbhet som idag omgärdar kapitalmarknaderna skapar dessa skillnader ett tryck på skattebasen. Sverige är en liten öppen ekonomi med ett stort behov av interaktion med omvärlden av såväl arbete som kapital. Svenska politiker måste i globaliserad värld inse att även de nationella institutionerna med olika regelverk är utsatta från motsvarande system i omvärlden och Sverige kan långsiktigt inte avvika från motsvande krav i omvärlden.

Enligt remitterad promemoria är en av målsättningarna att långsiktigt värna om den svenska skattebasen. NNR har dock svårt att se hur presenterat förslag skulle kunna medverka till denna målsättning.

Vi finner att det är olämpligt med att en myndighet ges uppdraget eller på eget initiativ presenterar ett förslag till lagstiftning som sannolikt berör många individer och påverkar en mängd olika företagsformer av stor betydelse för företagandet i Sverige. När det gäller den aktuella promemorian tycks det saknas ett formellt uppdrag från Finansdepartementet, vilket väcker frågan om det initierats av Skatteverket själv eller om uppdraget förmedlats på ett mer subtilt sätt till myndigheten.

NNR tror det är betydligt mer lämpligt att frågor av aktuell karaktär med tydliga politiska kopplingar blir föremål för en seriös beredning och omfattande utredning inom ramen för det kommittéväsande som finns i Sverige och som är ett viktigt inslag i den svenska förvaltningsmodellen. En myndighet som Skatteverket kan ha sina egna intressen medan en utredning med direktiv och utomstående experter kan omhänderta ett bredare perspektiv av frågeställningar som måste beaktas i ett lagstiftningsarbete. Frågan blir snarare här vem som styr vad med den process som här har utnyttjats.

Effekter av förslagen

Vi finner att förslaget sannolikt skulle få mycket negativa effekter för investeringar i Sverige och därmed i förlängningen påverka tillväxten negativt. Sverige är en liten öppen ekonomi och därmed behov av att individer kan attraheras till landet med sina kunskaper och vill utveckla olika företag.

En fråga som talar mot att använda myndigheterna som utredningsavdelning är frågan om konsekvensanalyser och som i detta specifika fall är frågan om ens Finansdepartementet velat få en beskrivning av effekterna som kan följa med presenterat förslag. NNR kan notera att även Skatteverket i media medgivit att frågan om konsekvensanalys för företag inte varit en prioriterad fråga. Vi kan därmed bara notera att konsekvensanalyser bl.a. saknar en reell beskrivning av vilka grupper och hur många som kan bli berörda. NNR vill här påtala att det finns ett grundläggande beredningskrav som följer av regeringsformen och dessa regler måste innebära att det inte går att bedriva lagstiftningsarbetet när frågan om effekter och konsekvenser i princip helt har negligerats.

Här finns det en mängd enskilda frågor och som hade varit naturligt att belysa med anledning av ett förslag av remitterad art. Det finns dels direkta kostnader kopplad till den administrativa börda som sannolikt skulle öka väsentligt för de som blir berörda med utökad kontrolluppgiftsskyldighet. Med det aktuella förslaget blir t.ex. värdering av aktier en synnerligen viktig fråga och Skatteverket har utan vidare källor anfört att detta skulle kosta 25-30 tkr. NNR är frågande till denna skattning med tanke på den komplicerade process det är att värdera onoterade aktier som inte är föremål för handel på någon marknadsplats. Uppskyldighet föreslås ligga på förvaringsinstitut i form av banken m.fl. som till följd av kontrolluppgiftsskyldighet skulle tvingas att omhänderta kraven och marknadsvärdera tillgångar i form av exempelvis onoterade aktier.

Därtill finns det en betydande indirekta effekter av att regeringen presenterat ett förslag av aktuell karaktär och frågan är vilka beteendeförändringar som skulle uppstå. Det givetvis

svårt att uttala sig om framtiden, men med någon form av scenarioanalys kan olika frågor kartläggas och med utgångspunkten från en sådan analys kan beslutsfattare få rimlig information om sannolika utvecklingsförändringar. Kapital och kunskap kan helt och snabbt omdirigeras till platser där den politiska risken är mindre relativt sett Sverige. Företagandet behöver därför spelregler som är långsiktiga och stabila. Om syftet är att värna skattebasen måste mer fokus vara riktad mot hur tillväxt kan skapas istället för att via lagstiftningsarbete försöka lyfta fram kortsiktiga politiska överväganden.

Avslutning

NNR kan konstatera att förslaget sannolikhet skulle få betydande negativa effekter för företagandet i Sverige. Det skulle exempelvis påverka riskkapitalverksamhet för att utveckla företag, påverka personalförsörjningen till/från Sverige och generationsskiften i familjeföretag. Frågor som helt negligeras att seriöst behandlas i konsekvensanalysen. NNR finner således att förslaget är förknippat med betydande brister och kan därmed inte ligga till grund för ändrad lagstiftning. Mot denna bakgrund avstyrker NNR i sin helhet det presenterade förslaget.

Näringslivets Regelnämnd NNR

Tomas Lööv